Sa?l?kl? Aile Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sa?l?kl? Aile Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29922

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sa?l?kl? Aile Ölçe?i (SAÖ), aile sa?l???n? ve i?levselli?ini çok boyutlu olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu çal??ma, ölçe?in hem uzun hem de k?sa formlar?n?n Türkçe'ye **uyarlanmas?**, geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yap?lmas?n? kapsamaktad?r. Ölçek, ailelerin sosyal, duygusal ve ya?am tarz? süreçlerindeki sa?l?kl? yönlerini ölçerek, Türk kültürüne uygun, geçerli ve güvenilir bir de?erlendirme arac? sunmaktad?r. Elde edilen psikometrik bulgular, ölçe?in Türk popülasyonunda kullan?ma uygun oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Sa?l?kl? Aile Ölçe?i, aile sa?l???, aile i?levselli?i, **uyarlama**, psikometrik özellikler, Cronbach Alfa, do?rulay?c? faktör analizi.

Yazarlar

Ça?lar, A., Aky?l, Y., ?me, Y.

Amaç

Sa?l?kl? Aile Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin kendi aile yap?lar?na dair alg?lad?klar? sa?l?k düzeylerini ve aile içindeki sa?l?kl? i?leyi? mekanizmalar?n? ölçmektir. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n? koruyarak, Türk kültürüne özgü geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? kazand?rmay? amaçlam??t?r.

Ölçek, dört temel alt boyutu arac?l???yla, ailedeki sosyal ve **duygusal** sa?l?k süreçlerini, mevcut sa?l?kl? aile kaynaklar?n?, d?? sosyal destekleri ve aile için benimsenen sa?l?kl? ya?am tarz? uygulamalar?n? kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeye olanak tan?r. Bu sayede, aile dan??manl??? ve halk sa?l??? alanlar?nda müdahale gerektiren alanlar?n belirlenmesine katk? sa?lamaktad?r.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Sa?l?kl? Aile Ölçe?i, bir ailenin sa?l?kl? i?leyi?ini destekleyen çok boyutlu faktörleri ölçmektedir. Yap?lan do?rulay?c? faktör analizi (DFA) sonucunda da teyit edildi?i üzere, ölçek orijinal yap?s?n? koruyarak dört ana alt boyuttan olu?maktad?r:

Ailede Sosyal ve **Duygusal** Sa?l?k Süreçleri
Sa?l?kl? Aile Kaynaklar?
Aile D???nda Sosyal Destekler

ARABPSYCHOLOGY.COM

Aile ?çin Sa?l?kl? Ya?am Tarz?

Bu boyutlar, ailenin stresle ba?a ç?kma, dayan?kl?l?k geli?tirme ve üyelerinin iyilik halini sürdürme yeteneklerini kapsayan temel mekanizmalar? temsil etmektedir.

Geçerlik

Sa?l?kl? Aile Ölçe?i için yap?lan geçerlik çal??malar?, ölçe?in amaçlanan yap?y? ölçmede yeterli oldu?unu göstermi?tir. Yap? geçerli?i, **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) ile incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, orijinal ölçekte yer alan dört alt boyutun Türk örnekleminde de do?ruland???n? kan?tlam??t?r.

Ölçe?in faktör yükleri incelendi?inde, uzun form için .48 ile .91 aras?nda, k?sa form için ise .54 ile .73 aras?nda de?i?ti?i görülmü?tür. Alan yaz?n (Büyüköztürk, 2018) faktör yüklerinin .30 ve üzerinde olmas?n?n yeterli temsil gücünü sa?lad???n? belirtmektedir. Bu çal??mada elde edilen tüm de?erler bu standard?n üzerinde oldu?u için, ölçe?in orijinal versiyonundan herhangi bir madde ç?kar?lmam??t?r. Bu bulgular, Sa?l?kl? Aile Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?n?n yüksek düzeyde yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu ortaya koymaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???, hem uzun hem de k?sa formlar için **Cronbach Alfa** katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Elde edilen güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in tutarl? bir ölçüm arac? oldu?unu göstermektedir. Özgüven (1994) taraf?ndan kabul edilebilir de?er olarak belirtilen .70 ve üzeri standard?na uyum sa?lanm??t?r.

Uzun form için hesaplanan genel **Cronbach Alfa** iç tutarl?k katsay?s? .90 olarak bulunmu?tur. Alt boyutlara ait katsay?lar ise yüksek düzeyde tutarl?l?k sergilemektedir:

Ailede Sosyal ve Duygusal Sa?l?k Süreçleri: .84
Sa?l?kl? Aile Kaynaklar?: .91
Aile D???nda Sosyal Destekler: .90
Aile ?çin Sa?l?kl? Ya?am Tarz?: .93

Sa?l?kl? Aile Ölçe?i k?sa formu için **Cronbach Alfa** katsay?s? ise .74 olarak hesaplanm??t?r. Bu veriler, ölçe?in toplam puan?n?n ve her bir alt boyutunun güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda yap?sal modelin uygunlu?unu test etmek amac?yla **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?nda

ARABPSYCHOLOGY.COM

bulunan dört faktörlü yap?n?n Türk örnekleminde de do?ruland???n? göstermi?tir.

Faktör yükleri, maddelerin ilgili latent de?i?keni temsil etme gücünü göstermektedir. Uzun formda bu yükler .48 ile .91 aras?nda, k?sa formda ise .54 ile .73 aras?nda de?i?mektedir. Tüm bu yük de?erlerinin yüksek olmas?, maddelerin ilgili alt boyutlara güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini ve ölçek yap?s?n?n sa?lam oldu?unu teyit etmektedir.

Ölçme Arac?

Test Type: Uyarlama

Format: Likert Tipi Ölçek

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kin Popülasyonu / Aile Üyeleri

Age Group: Yeti?kinler

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki yeti?kin bireylerin aile sa?l??? alg?lar?n? ölçmek amac?yla Türk kültürüne adapte edilmi?tir.

Test Methodology: Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktad?r. Derecelendirme sistemi ?u ?ekildedir: 1=Kesinlikle kat?lm?yorum - 5=Kesinlikle kat?l?yorum.

Anahtar Kelimeler

Aile, aile sa?l???, iç tutarl?l?k, do?rulay?c? faktör analizi, psikometri, k?sa form, uzun form, ya?am tarz?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: ogtazmicaglar@gmail.com

Correspondence Address: Azmi Ça?lar (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sa?l?kl? Aile Ölçe?i'nin Türkçe'ye uyarlanmas?na dair çal??ma 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?, da??t?m? ve ticari amaçlarla ço?alt?lmas?na ili?kin izin ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Azmi Ça?lar ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Ça?lar, A., Aky?l, Y. ve ?me, Y. (2021). Sa?l?kl? Aile Ölçe?i: K?sa ve uzun formunun Türkçe'ye uyarlanmas?. *LAÜ Sosyal Bilimler Dergisi, 12*(2), 174-192. Makalenin tam metnine buradan ula??labilir: dergipark.org.tr
Büyüköztürk, ?. (2018). *Sosyal Bilimler ?çin Veri Analizi El Kitab?*. Pegem Akademi.
Özgüven, ?. E. (1994). *Psikolojik Testler*. Ankara: Yeni Do?u? Matbaas?.

Sa?l?kl? Aile Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Birbirimize de?er veririz (m3)
Zor zamanlarda bile umutluyuz (m18)
Aile üyelerim benimle ilgilenir (m9)

Ölçe?in orijinal PDF döküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: saglikli-aile-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM